

ETYCZNY KODEKS KATECHETY

Preambuła

1. Niniejszy kodeks opiera się na chrześcijańskich zasadach etycznych, których źródłem jest Ewangelia i personalistyczna etyka godności człowieka.

2. Wartości etyczne i standardy pracy katechety opisane w niniejszym dokumencie, mają służyć pomocą katechecie w lepszym rozumieniu pełnionej misji i odpowiedzialności za jej realizację wobec Boga, Kościoła, uczniów, szkoły, innych nauczycieli i rodziców.

3. Istotnymi składnikami etosu katechety są: integralny system wartości oraz troska o prawość własnego sumienia. Nauczanie Kościoła i właściwie uformowane sumienie winny być wyznacznikami w rozwiązywaniu dylematów moralnych wynikających z zależności szkolnej i kościelnej nauczyciela religii.

4. Podstawowym celem pracy katechety jest rozwój religijny i osobowościowy katechizowanych dzieci i młodzieży.

5. Misja katechety realizuje się zarówno w środowisku przedszkolnym/szkolnym, jak i parafialnym, dlatego do istotnych powinności katechety należy nie tylko współpraca z dyrekcją instytucji oświatowej (przedszkola/szkoły), ale także z proboszczem parafii i angażowanie się w życie wspólnoty eklezjalnej, na terenie której pracuje.

I. Zasady i wartości etyczne katechety

1. Katecheta opiera swoją misję nauczyciela religii na osobistym i wciąż pogłębianym kontakcie z Jezusem Chrystusem, żyjącym we wspólnocie Kościoła.

2. Katecheta kieruje się w życiu osobistym i rodzinnym integralnym systemem wartości opartym na Dekalogu i Kazaniu na Górze Jezusa Chrystusa. Nauczaniu religii nie powinno przeczyć świadectwo życia katechety.

3. Katecheta traktuje pracę nauczyciela religii jako realizację funkcji prorockiej Jezusa Chrystusa. Nauczanie religii powinno otwierać ucznia na słowo Boże i moc Ducha Świętego.

4. Katecheta jest aktywnym członkiem Kościoła katolickiego. Identyfikuje się z jego nauką i misją. Angażuje się w działania kościoła diecezjalnego (np. uczestniczy w wydarzeniach ogólnodiecezjalnych o charakterze ewangelizacyjnym, w pielgrzymkach).

5. Katecheta troszczy się o własną kondycję fizyczną, psychiczną, intelektualną i kulturową.

6. Katecheta powinien posiadać odpowiednie kompetencje teologiczne i pedagogiczne. Stawia sobie wymagania w ramach ustawicznego doskonalenia zawodowego. Dbą o rozwój zawodowy. Podnosi swoje kwalifikacje oraz umiejętności pedagogiczne, teologiczne i psychologiczne. W swojej formacji zawodowej katecheta korzysta z interdyscyplinarnych inspiracji naukowych.

7. Dbając o swój rozwój – duchowy, religijny i intelektualny – katecheta powinien aktywnie uczestniczyć w życiu sakramentalnym (Eucharystia i pokuta), korzystać z rekolekcji, brać udział w szkoleniach zawodowych, spotkaniach katechetycznych organizowanych przez Wydział Katechetyczny Kurii Diecezjalnej, proboszcza i dziekana, współpracować z ośrodkami doskonalenia nauczycieli.

8. Katecheta jest człowiekiem dialogu. Akceptując godność osoby ludzkiej, stara się szukać tego, co łączy dzieci i uczniów, nauczycieli i rodziców. Tolerując poglądy polityczne innych, nie powinien włączać swoich przekonań politycznych w nauczanie religii.

9. Inspirując się cnotą nadziei chrześcijańskiej, katecheta powinien myśleć pozytywnie o rozwoju osobowym ucznia, krzepić jego nadzieję, prezentować pogodnie usposobienie, pokazywać moc Bożej łaski.

10. Podstawową zasadą pracy katechety jest Przykazanie miłości, które powinno się wyrażać poprzez szczególną troskę o uczniów biednych, wyobcowanych, niepełnosprawnych, skrzywdzonych, odrzuconych przez kolegów.

11. Katecheta, badając krytycznie znaki czasu, powinien znajdować we współczesnej kulturze religijnej i świeckiej pozytywne wzory osobowe, które mogą być inspiracją dla dzieci i młodzieży w dążeniu do świętości.

12. Katecheta powinien być człowiekiem cierpliwym, zrównoważonym emocjonalnie, ale również właściwie reagującym na negatywne zachowania, w tym przede wszystkim na wszelkie przejawy agresji. Reakcją na agresję uczniów nie powinna być jakakolwiek przemoc, fizyczna czy psychiczna. W przypadkach wyjątkowych trudności konsultuje swoje działania z wychowawcą klasy, pedagogiem/psychologiem szkolnym oraz swoimi zwierzchnikami.

13. Katecheta powinien być człowiekiem o wysokiej kulturze osobistej, dbać o wygląd zewnętrzny, troszczyć się o kulturę słowa.

II. Katecheta i parafia

1. Katecheta systematycznie współpracuje z parafią szkoły, do której przynależą katechizowane dzieci i uczniowie.

2. W ramach współpracy parafialnej katecheta angażuje się w przygotowanie rekolekcji, bierze udział w parafialnych spotkaniach katechetów, bierze czynny udział w działaniach duszpasterskich.

3. Poprzez aktywny udział w parafialnym duszpasterstwie dzieci i młodzieży, katecheta wzmacnia w uczniach wspólnotowe przeżywanie wiary w rodzinie parafialnej.

4. Katecheta, po uzgodnieniu z proboszczem, jest zobowiązany do uczestnictwa w niedzielnych Mszach Świętych z udziałem uczniów i przygotowywania oprawy liturgicznej.

III. Katecheta i uczeń

1. Katecheta szanuje godność każdego dziecka/ucznia. Traktując wychowanków podmiotowo, buduje między nimi więzy braterstwa i solidarności.
2. Katecheta uczy prawd wiary, wdraża w chrześcijańskie zasady moralne i praktyki kultu religijnego.
3. Zapoznając uczniów ze słowem Bożym, historią Kościoła i dorobkiem kultury chrześcijańskiej, katecheta powinien korzystać z wiedzy przekazywanej na innych lekcjach, ukazywać związki między rozumem i wiarą, religią i kulturą.
4. Katecheta świadom dorastania w wierze, powinien być wrażliwy na kryzysy wiary i problemy współczesnej młodzieży. Poznając ich przyczyny, powinien w kompetentny sposób pomagać w ich przezwyciężaniu.
5. Katecheta sumiennie przygotowuje się do zajęć, korzysta ze współczesnych środków przekazu. Używa podręczników zatwierdzonych do użytku szkolnego przez Biskupa Płockiego oraz stosuje różnorodne formy i metody pracy.
6. Katecheta stawia wychowankom wymagania edukacyjne. Sprawiedliwie ocenia wiedzę, umiejętności, aktywność, pilność i sumiennność ucznia.
7. Katecheta powinien przygotowywać ucznia do osobowego spotkania z Bogiem, które wyraża się przede wszystkim w:
 - a. przystępowaniu do sakramentów świętych;
 - b. wychowaniu do czynnego uczestnictwa w liturgii;
 - c. wychowywaniu do modlitwy.
8. Poprzez aktywny udział w parafialnym duszpasterstwie dzieci i młodzieży, katecheta pomaga uczniom w pogłębianiu ich więzi ze wspólnotą parafialną.

IV. Katecheta, szkoła i rodzice

1. Katecheta jako pełnoprawny pracownik szkolny powinien czuć się przede wszystkim wychowawcą dzieci i młodzieży oraz chętnie włączać w działalność szkoły.
2. Katecheta sumiennie wykonuje powierzone mu w procesie dydaktyczno-wychowawczym zadania.
3. Katecheta współpracuje z innymi nauczycielami i pracownikami przedszkola i szkoły. Pielęgnując dobre relacje z dyrekcją, nauczycielami i pracownikami przedszkola i szkoły, służy pomocą duchową i religijną wszystkim, którzy go o to proszą.
4. Katecheta troszczy się o kulturę religijną wśród dzieci i młodzieży poprzez organizowanie pielgrzymek, przygotowywanie inscenizacji o tematyce ewangelizacyjnej i patriotycznej, animowanie szkolnego teatru, konkursów wiedzy biblijnej, kół liturgicznych, biblijnych, misyjnych i innych.
5. Katecheta nie powinien oceniać uczniów za udział w praktykach religijnych. Powinien jednak uwrażliwiać ich na znaczenie tychże praktyk w rozwoju życia religijnego.
6. Katecheta, świadom tego, że działalność charytatywna jest jednym z obowiązków chrześcijanina, powinien inspirować szkolny wolontariat, np. poprzez tworzenie Szkolnych Kół Caritas oraz w miarę możliwości włączać się w inne akcje charytatywne, organizowane przez placówkę oświatową, w której jest zatrudniony.
7. Katecheta powinien być promotorem szkolnego wychowania do trzeźwości i życia bez uzależnień (narkotyki, papierosy). Powinien uczyć dzieci i młodzież szacunku dla własnego ciała i uwrażliwiać na sytuacje naruszające godność fizyczną i psychiczną.
8. Katecheta ma obowiązek interesować się środowiskiem rodzinnym uczniów oraz sumiennie przekazywać rodzicom informacje o postępach edukacji religijnej katechizowanych.
9. W miarę swoich możliwości katecheta pomaga dzieciom i młodzieży przeżywającym kłopoty rodzinne, problemy dorastania, sprawiającym trudności wychowawcze. Współpracuje w tym zakresie z wychowawcą grupy/klasę, specjalistami zatrudnionymi w placówce, np. psychologiem i pedagogiem.
10. Katecheta jest szczególnie wrażliwy na krzywdę dziecka oraz niewłaściwe postawy i zachowania dorosłych wobec dzieci i młodzieży. O niepokojących sytuacjach i zachowaniach natychmiast informuje swoich przełożonych – dyrektora szkoły, proboszcza.